Dosarul nr. 2-5619/2024
2-24044411-12-2-22042024-1

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii a fost emis la data de 18 decembrie 2025
Cererea de apel a fost depusă la data de 26 decembrie 2025
Hotărârea motivată a fost întocmită la 03 martie 2026

18 decembrie 2025 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța de judecată având în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Dan Sîrbu
Grefier Ruslan Zgîrcibaba

cu participarea reprezentanților reclamantei Guțu Agafia, avocații Prisacari Eugeniu, împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 1980547 din 28 noiembrie 2023, și avocatul Barbaroș Dumitru, împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 2071052 din 16 septembrie 2024, a pârâtei Buciușcan Elena, a reprezentantului pârâtei Buciușcan Elena, avocatul Ciobanu Vadim, împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 1813879 din 20 mai 2024,

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintă de Guțu Agafia împotriva Elenei Buciușcan cu privire la încasarea sumelor, precum și compensarea cheltuielilor de judecată

CONSTATĂ:

Poziția și solicitările reclamantei:

La data de 19 aprilie 2024, Guțu Agafia a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Buciușcan cu privire la încasarea sumelor, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat că în vara anului 2010, de către sora reclamantei - Buciușcan Elena, care cunoștea că reclamanta locuiește și lucrează pe teritoriul Republicii Italiene, a fost solicitată de la reclamantă cu titlu de împrumut o sumă de bani pentru o perioadă nedeterminată, menționând faptul că această sumă de bani se va păstra la pârâtă în Republica Moldova, iar la prima solicitare îi va restitui sau îi va transmite în numerar pe teritoriul Republicii Moldova.

În acest sens, la data de 27 august 2010 - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 1 500 Euro, pentru care a achitat comision 11,10 Euro.

Ulterior, la data de 12 octombrie 2010, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 1 800 Euro, pentru care a achitat comision 11,10 Euro.

La data de 19 octombrie 2010, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 2 000 Euro, pentru care a achitat comision 11,10 Euro.

La data de 22 noiembrie 2010, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 4 000 Euro, pentru care a achitat comision 16,00 Euro.

Reclamanta menționează că pentru o perioadă de timp, pârâta nu a mai solicitat sume de bani de la reclamantă, dar începând cu luna aprilie 2013, din nou a început să solicite sume de bani cu titlu de împrumut - asigurând-o că la prima solicitare îi va restitui toată suma de bani.

Astfel, la data de 4 aprilie 2013, reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 1 500 Euro, pentru care a achitat comision 11,10 Euro.

La data de 11 iunie 2013, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 2 500 Euro, pentru care a achitat comision 11,10 Euro.

Cunoscând despre faptul că reclamanta ar intenționa să se mute cu traiul înapoi în Republica Moldova, pârâta a convins-o să îi expedieze economiile pe care le avea la acel moment, pentru a le păstra până va reveni în țară și să nu fie nevoită să vină cu o asemenea sumă de bani considerabilă la ea.

La data de 8 iulie 2013, de către reclamantă i-a fost expediată pârâtei suma de 16 000 Euro, pentru care a achitat un comision de 55,75 Euro.

Ulterior, la data de 4 decembrie 2013, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 1 000 Euro, pentru care a achitat comision 11,10 Euro.

La data de 5 decembrie 2013, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 1 000 Euro, pentru care a achitat comision 11,10 Euro.

Reclamanta precizează că în această perioadă a decis să se mai rețină pentru ceva timp în Republica Italiană, iar la întrebarea adresată pârâtei referitor la suma de bani care deja s-a acumulat, aceasta a asigurat-o că nu este o problemă și că toți banii se păstrează în numerar la ea acasă.

La data de 13 mai 2014, pârâta din nou a solicitat un împrumut, iar în acest sens i-a fost expediată suma de 5 000 Euro, pentru care reclamanta a achitat comisionul de 16 Euro.

La data de 8 iulie 2014, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 2 000 Euro, pentru care a achitat comision 11,10 Euro.

Ulterior, la data de 4 februarie 2015, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 1 000 Euro, pentru care a achitat comision 11,10 Euro.

La data de 10 decembrie 2015, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 5 000 Euro, pentru care a achitat comision 16 Euro.

La data de 15 martie 2016, ca urmare a unei noi rugăminți - reclamanta a expediat pârâtei, prin transfer bancar suma de 5 000 Euro, pentru care a achitat comision 16 Euro.

Reclamanta indică că în toate cazurile, înțelegerea dintre părți era că banii vor fi returnați de către pârâtă la solicitarea reclamantei.

În acest sens, la data de 23 februarie 2024, de către reclamantă a fost expediată în adresa pârâtei reclamația, prin care s-a solicitat ca în termen de 7 zile din momentul recepției, să îi fie restituită suma de bani – 49 300 Euro, inclusive suma de 219,65 Euro pe care i-a suportat cu titlu de comision.

În drept, cererea de chemare în judecată înaintată de Agafia Guțu a fost întemeiată pe prevederile art. 575, 861, 1979, 1984 Cod civil.

Poziția și solicitările pârâtei:

La 16 septembrie 2024, pârâta a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Agafia Guțu, prin care a solicitat respingerea acțiunii.

În motivarea cererii Elena Buciușcan a indicat că simpla invocare a unor circumstanțe, fără a fi consolidate cu unele probe veritabile în acest sens, nu constituie temei de înaintare a unor pretenții în legătură cu acestea. Sarcina probațiunii cade pe umerii persoanei ce pretinde un anumit drept. Dacă una dintre părți face o anumită afirmație cu privire la o anumită circumstanță de fapt, care-i justifică pretenția sau obiecția, atunci această parte este obligată să dovedească existența circumstanței de fapt invocate, în caz contrar faptul se va considera ca nedovedit și nu va putea fi pus la baza hotărârii.

Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate, pornind de la obiecțiile părților și a altor participanți la proces. Însă, instanța de judecată nu va putea soluționa pricina dedusă judecății numai pe baza afirmațiilor părților. Aceștia trebuie să-și dovedească pretențiile prin probele pe care se solicită a fi administrate de instanță, pentru ca aceasta să-și facă pe deplin convingerea asupra litigiului respectiv.

Sarcina probațiunii reprezintă acea îndatorire de a dovedi anumite circumstanțe. La acest capitol este bine cunoscut adagiul latin *onus probandi incubit actori* - sarcina probei incubă celui ce invocă.

La caz, pârâta precizează că reclamanta nu a dovedit în nici un mod că ar fi oferit cu împrumut pârâtei suma de 49 300 euro, iar ultima ar avea obligația de restituire a acestei sume.

Așadar, pârâta afirmă că, potrivit extraselor bancare prezentată de reclamantă se atestă că ultima ar fi efectuat transferuri de bani către pârâtă, destinația acestora fiind: „transfer” sau „transfer pentru membrii familiei”.

Din extrasele bancare prezentate de reclamantă, nu se poate deduce că transferurile de bani ar fi avut destinația de împrumut, sau în general care ar fi fost scopul transferurilor. Însă, din conținutul reclamației expediate de reclamantă pârâtei, cât și cererii de chemare în judecată, se insistă că transferurile bancare ar fi avut destinația de împrumut, per a contraria, în motivarea în drept a acțiunii și cerințele formulate se solicită restituirea sumei cu titlu de îmbogățire nejustificată.

Astfel, pârâta constată că la formularea acțiunii reclamanta nu s-a determinat ce fel de raporturi juridice ar fi avut cu pârâta.

Pârâta menționează că sumele de bani primite de la reclamantă nu i-au mărit patrimoniul propriu, deoarece sumele de bani au fost utilizate exclusiv pentru reparația și renovarea casei de locuit din Republica Moldova care aparține reclamantei.

În subsidiar, pârâta menționează că reclamanta nu a făcut dovada că din cauza remiterii sumelor de 49 300 euro patrimoniul său s-a micșorat, în timp ce patrimoniul pârâtei s-ar fi mărit cu aceeași valoare, dar și că mărirea și respectiv micșorarea patrimoniului nu au avut niciun temei juridic, că îmbogățirea pârâtei să nu-i poată fi imputată și că unica acțiune pentru recuperarea sumei să fie acțiunea în restituire.

La fel, contractul de împrumut, fiind un contract real, impune condiția ca în cazul împrumuturilor bănești predarea cu titlu de împrumut în vederea încheierii contractului să fie efectuată în așa mod încât împrumutatul să poată dispune de sumele împrumutate.

La caz, urmează de reținut faptul că din materialele cauzei nu se poate deduce că între părți a fost semnat un contract de împrumut, iar extrasele privind transferurile mijloacelor bănești nu conțin destinația lor.

În acest sens, pârâta apreciază critic argumentele părții reclamante precum că suma de 49 300 euro a fost transferată de către Guțu Agafia cu titlu de împrumut Elenei Buciușcan, or nu există nici un înscris care ar confirma acest fapt. Mai mult ca atât, nu există nici o confirmare în privința faptului că pârâta se obligă să restituie sumele de bani reclamantei.

Aferent cheltuielilor de judecată, pârâta indică că a fost nevoită și practic obligată de a-și apăra drepturile prin intermediul avocatului, în cadrul acestei cauze, respectiv solicită și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul acestui proces.

Așadar, pârâta menționează că a încheiat contractul privind prestarea serviciilor juridice, prin care ultimul s-a obligat să presteze servicii juridice și să reprezinte interesele în prezenta cauză civilă, contra unui onorariu în mărime de 10 000 lei.

Iar la data de 20 mai 2024, pârâta a achitat avocatului onorariul în mărime de 10 000 lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria și numărul YL110317.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată, reprezentanții reclamantei Guțu Agafia, avocații Prisacari Eugeniu și Barbaroș Dumitru au susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept indicate, solicitând admiterea acesteia.

În ședința de judecată, pârâta Buciușcan Elena și reprezentantul pârâtei Buciușcan Elena, avocatul Ciobanu Vadim au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților la proces asupra acțiunii formulate, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată în raport cu argumentele expuse în referință, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată, fapt pentru care urmează a fi respinsă, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit cererii de chemare în judecată reclamanta a solicitat:

- încasarea de la Elena Buciușcan în beneficiul reclamantei a sumei de 49 300 Euro cu titlu de îmbogățire nejustificată; și

- compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că în vara anului 2010, de către sora reclamantei - Buciușcan Elena a solicitat de la reclamantă cu titlu de împrumut o sumă de bani pentru o perioadă nedeterminată, menționând faptul că această sumă de bani se va păstra la pârâtă în Republica Moldova, iar la prima solicitare îi va restitui sau îi va transmite în numerar pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, reclamanta a precizat că în perioada 27 august 2010-15 mai 2016 a transferat către pârâtă suma de 49 300 Euro.

În acest sens, la data de 23 februarie 2024, de către reclamantă a fost expediată în adresa pârâtei reclamația, prin care a solicitat ca în termen de 7 zile din momentul recepției, să îi fie restituită suma de bani – 49 300 Euro, inclusiv suma de 219,65 Euro pe care i-a suportat cu titlu de comision (f.d. 14).

Potrivit art. 210 Cod civil (în vigoare până la data de 1 martie 2019), trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depăşeşte 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părţi, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atît prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părţi, cît şi printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat. Utilizarea mijloacelor tehnice la semnarea actului juridic este permisă în cazul şi în modul stabilit de lege ori prin acordul părţilor. Dacă, din cauza unei deficienţe fizice, boli sau din alte cauze, persoana nu poate semna cu propria mînă actul juridic, atunci, în baza împuternicirii date de ea, actul juridic poate fi semnat de o altă

persoană. Semnătura terţului trebuie să fie certificată de notar sau de o altă persoană împuternicită prin lege, arătîndu-se cauza în a cărei virtute cel care a încheiat actul juridic nu a putut semna cu propria mînă.

Conform art. 211 Cod civil (în vigoare până la data de 1 martie 2019), nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părţile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic. Nerespectarea formei scrise a actului juridic atrage nulitatea lui numai în cazul în care acest efect este expres prevăzut de lege sau prin acordul părţilor.

În conformitate cu art. 867 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la data de 1 martie 2019), prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 1389 Cod civil (în vigoare până la data de 1 martie 2019), persoana care, fără temei legal sau contractual, a dobîndit ceva (acceptant) ca urmare a executării unei prestaţii de către o altă persoană (prestator) sau a realizat în alt mod o economie din contul altuia este obligată să restituie acestei alte persoane ceea ce a primit sau a economisit. Nu este relevant faptul dacă îmbogăţirea fără justă cauză a avut loc ca rezultat al comportamentului uneia dintre părţi, a unui terţ sau ca urmare a unei cauze independente de voinţa lor. Persoana care, întru executarea unei obligaţii prezente sau viitoare, a prestat ceva altuia poate cere restituirea prestaţiei dacă: a) temeiul raportului obligaţional a decăzut ulterior; b) obligaţia este blocată de o excepţie care exclude pe termen lung posibilitatea executării ei. Pretenţia de restituire este exclusă dacă: a) prestaţia a corespuns unei obligaţii morale; b) acceptantul va dovedi că prestatorul ştia despre inexistenţa obligaţiei, dar a executat totuşi prestaţia sau că acesta a prestat în scopuri filantropice şi de binefacere; c) pretenţia de restituire a celor prestate întru executarea unui contract nul ar contraveni scopului protector al normei care a instituit nulitatea.

Potrivit art. 321 Cod civil (în vigoare din 1 martie 2019), trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depăşeşte 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părţi, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atît prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părţi, cît şi printr-un schimb de scrisori, telegrame, documente electronice, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat. Dacă, din cauza unei deficienţe fizice, boli sau din alte cauze, persoana nu poate semna cu propria mînă actul juridic, atunci, în baza împuternicirii date de ea, actul juridic poate fi semnat de o altă persoană. Semnătura terţului trebuie să fie legalizată de notar sau de o altă persoană împuternicită prin lege, arătîndu-se cauza în a cărei virtute cel care a încheiat actul juridic nu a putut semna cu propria mână.

Conform art. 322 Cod civil (în vigoare din 1 martie 2019), nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părţile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba

cu martori pentru dovedirea actului juridic. Nerespectarea formei scrise a actului juridic atrage nulitatea lui numai în cazul în care acest efect este expres prevăzut de lege sau prin acordul părţilor.

În conformitate cu art. 1242 alin. (1) Cod civil (în vigoare din 1 martie 2019), prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Potrivit art. 1979 alin. (1) Cod civil (în vigoare din 1 martie 2019), dacă o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea.

În sensul normei enunțate este de înțeles că contractul de împrumut reprezintă o înțelegere (acord) conform căreia împrumutătorul se obligă să dea în proprietate împrumutatului bani sau alte bunuri fungibile, iar ultimul se obligă să restituie aceiași sumă de bani sau bunuri de același gen, calitate sau cantitate.

Contractul de împrumut impune condiția ca în cazul împrumuturilor bănești predarea cu titlu de împrumut în vederea încheierii contractului să fie efectuată în aşa mod încât împrumutatul să poată dispune de sumele împrumutate din momentul acordării împrumutului.

Prin urmare, deoarece contractul este translativ de proprietate, atât împrumutătorul, cât și împrumutatul, trebuie să aibă capacitatea să îndeplinească condițiile cerute de lege pentru actele de dispoziție şi capacitatea de a încheia astfel de acte.

Astfel, instanța de judecată evidențiază că părțile unui contract de împrumut sunt elemente obligatorii ale acestui contract şi urmează a fi identificate, fără a exista careva dubii în privința identității acestora.

Reieșind din prevederile care reglementează împrumutul, este cert că Codul civil nu conține reguli speciale cu privire la forma contractului de împrumut, urmând să fie respectate regulile generale referitoare la forma convenției, adică prevederile art. 210 și 211 (în vigoare până la data de 1 martie 2019) și art. 321 și 322 (în vigoare din 1 martie 2019) din Codul civil, conform cărora actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice se încheie în formă scrisă dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

Faptul încheierii contractului de împrumut în formă scrisă poate fi demonstrat printr-un înscris, semnat de părți (împrumutat şi împrumutător), prin telegrame, telefonograme, solicitarea scrisă din partea împrumutatului de amânare a termenului achitării împrumutului, scrisoarea-garanție cu afirmația că împrumutul va fi restituit și altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Nerespectare formei scrise a actului juridic civil poate avea ca consecinţă nulitatea actului juridic în caz dacă forma scrisă este cerută *ad validatem*, sau imposibilitatea

dovedirii acestui act prin proba cu martori, atunci cînd forma scrisă este cerută *ad probationem.*

În susținerea acțiunii înaintate, reclamanta s-a bazat pe prevederile art. 1979 Cod civil, care prevede că dacă o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea.

În interpretarea corectă a normei de drept enunțate, este de înțeles că îmbogățirea fără justă cauză presupune de fiecare dată o majorare a patrimoniului dobânditorului din contul patrimoniului prestatorului. Majorarea se poate produce în rezultatul acțiunilor prestatorului, care sunt urmate fie de transmiterea dreptului de proprietate, fie a posesiei şi/sau folosinței asupra unui bun, fie transmiterea altui drept patrimonial.

Pentru a fi în prezența unui raport juridic de îmbogățire fără justă cauză este important ca îmbogățirea să se producă în lipsa unui temei legal sau contractual.

Coroborând prevederile enunțate la materialul probator administrat în speță, instanța de judecată constată lipsa temeiurilor de restituire a prestației pretinsă de Guțu Agafia prin prezenta acțiune ca îmbogățire fără justă cauză.

De altfel, după cum a fost subliniat mai sus, îmbogățirea fără justă cauză reprezintă faptul juridic prin care patrimoniul unei persoane este mărit pe seama patrimoniului altei persoane, fără ca pentru aceasta să existe un temei juridic.

La caz, în cumulul circumstanțelor statuate, Guțu Agafia nu a făcut dovada îmbogățirii fără justă cauză prin prisma dispozițiilor art. 1979 alin. (1) Cod civil.

În plus, relevanță au şi prevederile art. 321 Cod civil, care reglementează forma scrisă a actului juridic.

Astfel, instanța de judecată a stabilit că potrivit cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că pârâta a solicitat sumele respective cu titlu de împrumut. Deci, reclamanta și-a întemeiat pretențiile, pe existența unui contract de împrumut, iar în subsidiar, pe instituția îmbogățirii nejustificate.

Însă, reclamanta nu a anexat la materialele cauzei înscrisuri ce ar adeveri instituirea unor astfel de raporturi juridice, or, aceasta a avut obligația de a întocmi un act juridic în formă scrisă, care la caz însă este lipsă.

Așadar, suma solicitată de reclamantă a fi încasată este lipsită de temei legal și contractual, iar instanța nu o poate reține.

În aceste împrejurări, instanța de judecată a constat că la materialele cauzei nu a fost anexat un act juridic/înscris care ar confirma instituirea între părțile litigante unor raporturi juridice obligaționale, din care ar rezulta asumarea de către părți executarea unor obligații reciproce. În astfel de circumstanțe, fiind imposibilă determinarea întinderii obligațiilor, verificarea executării acestor obligații, pentru a fi posibilă atragerea la răspundere civilă a părții responsabile de neexecutare sau executare necorespunzătoare a obligațiilor asumate.

Astfel, din materialele cauzei nu a fost posibil de stabilit dincolo de orice dubiu rezonabil, că pârâta deține obligația de restituirea a sumei primite.

În această ordine de idei, instanța de judecată reține că pârâta nu neagă că a primit sumele invocate de reclamant, însă pârâta precizează că aceste sume au fost utilizate în totalitate la renovarea și reconstrucția casei de locuit a reclamantei.

Simpla dovadă a transferului unor sume de bani nu este suficientă pentru a stabili natura juridică a raportului dintre părți și, cu atât mai mult stabilirea existenței unui contract de împrumut.

Instanța de judecată constată că pentru a angaja răspunderii contractuală a pârâtei, reclamanta avea obligația de a proba nu doar remiterea efectivă a sumelor, ci și acordul de voință al părților în sensul instituirii unei obligații de restituire a sumelor solicitate a fi încasate. Or, în materia răspunderii civile contractuale, sarcina probei revine reclamantei, care trebuie să dovedească existența raportului juridic, conținutul obligației și neexecutarea acesteia.

Suplimentar, instanța de judecată mai reține și faptul că din extrasele bancare nu rezultă mențiunea destinației sumelor transferate, în sensul calificării acestora drept împrumut. Or, reclamanta avea posibilitatea de a indica în mod explicit, la momentul efectuării transferurilor, cauza juridică a plăților. În lipsa unei asemenea mențiuni, instanța nu poate prezuma existența unui împrumut, cu atât mai mult cu cât destinația sumelor ar putea fi multiplă, iar pârâta susține că acestea au fost utilizate pentru renovarea și reconstrucția imobilului aparținând reclamantei.

Instanța de judecată menționează că persoana care formulează o pretenție în justiție are obligația de a dovedi afirmațiile sale. Prin urmare, în cazul răspunderii, sarcina probei îi revine celui considerat vinovat pentru fapta ilicită. Procesul probator se desfășoară în condiții obișnuite și vizează demonstrarea existenței prejudiciului, faptei ilicite, raportului de cauzalitate și vinovăției autorului, toate acestea având un caracter obiectiv.

Conform art.118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Analizând conținutul art. 121 Codul de procedură civilă, rezultă că instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Din sensul art. 122 Codul de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. Se consideră inadmisibile probele obţinute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acțiuni ilegale. Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanții la proces până la data stabilită de judecător, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 119^1 şi art. 372 alin. (1).

Din sensul normelor procedurale citate mai sus, derivă că la baza hotărârii judecătorești pot fi puse doar probele pertinente, concludente și admisibile.

Instanța de judecată conchide că în cazul din speță, nu sunt întrunite exigențele legale invocate, nu au fost prezentat actul în temeiul căruia s-ar naște obligațiile între părți.

În ceea ce privește invocarea de către reclamantă a îmbogățirii nejustificate, instanța reține că așa cum s-a stabilit anterior pârâta nu neagă primirea sumelor invocate. Cu toate acestea, simpla primire a unor sume de bani nu echivalează, în mod automat, cu existența unei îmbogățiri fără justă cauză.

Instanța reține că pârâta a susținut și nu a fost combătut prin probe concludente faptul că sumele respective au fost utilizate pentru renovarea și reconstrucția imobilului aparținând reclamantei. Într-o asemenea ipoteză, eventualul transfer de sume nu ar fi produs o îmbogățire a pârâtei, ci, dimpotrivă, ar fi contribuit la sporirea valorii bunului reclamantei.

În cauza dedusă judecății, destinația sumelor este incertă, iar probatoriul administrat nu permite concluzia că acestea au fost remise fără cauză ori în afara unui raport juridic existent între părți.

Cu referire la solicitarea pârâtei, privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată a stabilit următoarele.

Pe parcursul examinării cauzei, pârâta a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000 lei.

Instanța de judecată a stabilit că în cadrul prezentului proces, interesele pârâtei Elena Buciușcan au fost reprezentate de avocatul Ciobanu Vadim, iar pentru serviciile prestate de acest avocat, pârâta a achitat suma de 10 000 lei (f.d. 115).

Conform dispozițiilor art. 96 alin. (1) și alin. (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de judecată reiterează că pornind de la practica și jurisprudența dezvoltată de CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

În litigiul deferit judecății în prezenta speță, instanța de judecată a constatat că pârâta a prezentat probe pertinente, concludente și admisibile în sensul art. 121-122 Codul de procedură civilă, care confirmă suportarea cheltuielilor de asistență juridică, și

anume, aceasta a administrat la dosar mandatul avocatului și ordinul de plată a asistenței juridice.

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza *Costin versus România*, hotărârea din 26 mai 2005; cauza *Străin și alții versus România*, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza *Petre versus România*, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Astfel, având la bază criteriile de stabilire a cheltuielilor de asistență juridică și studiind materialele cauzei, instanța de judecată constată că onorariul achitat de pârâta pentru serviciile prestate de avocat în mărime de 10 000 lei, este unul real, necesar și rezonabil, reieșind din complexitatea cauzei și volumul de lucru efectiv depus de avocat în cadrul procesului.

Având ca suport prevederile art. 96 Codul de procedură civilă, instanța de judecată va încasa de la Guțu Agafia în beneficiul Elenei Buciușcan suma de 10 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică

În conformitate cu prevederile art. 180 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, măsura anterioară de asigurare a acțiunii poate fi anulată la cererea pârâtului de către instanța care a ordonat măsura de asigurare ori de instanța în a cărei procedură se află cauza. Anularea măsurii anterioare de asigurare a acțiunii se soluționează în ședință de judecată. Participanţilor la proces li se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea lor repetată însă nu împiedică examinarea problemei. Încheierea judecătorească privind anularea măsurilor de asigurare a acțiunii poate fi atacată cu recurs. Recursul împotriva încheierii de anulare a măsurilor de asigurare a acțiunii sau de substituire a unei forme de asigurare cu o alta suspendă executarea încheierii. Anularea măsurilor de asigurare a acţiunii se dispune de instanța de judecată odată cu pronunțarea asupra fondului printr-o hotărâre de respingere a acțiunii. Reglementările referitoare la caracterul definitiv al actului judecătoresc prin care se soluționează fondul sânt aplicabile integral şi asupra prevederilor referitoare la măsurile de asigurare. În cazul respingerii acțiunii, măsurile anterioare de asigurare a acţiunii se menţin până când hotărârea judecătorească devine

definitivă. În cazul admiterii acţiunii, măsurile anterioare de asigurare îşi păstrează efectul până la executarea hotărîrii judecătoreşti.

Concomitent cu depunerea acțiunii, reclamanta Guțu Agafia a formulat și a depus cerere de asigurare a acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 mai 2024 s-a admis cererea de aplicare a măsurilor de asigurare formulată de reclamanta Guțu Agafia. S-a aplicat sechestru asupra bunurilor mobile și imobile, precum și asupra mijloacelor financiare aflate la conturile bancare ce aparțin pârâtei Buciușcan Elena în limitele valorii sumelor revendicate prin acțiune în cuantum de 49 300 EURO și 219,65 EURO.

Conducându-se de prevederile art. 180 Cod de procedură civilă, instanța de judecată va anula măsurile de asigurare a acțiunii dispuse prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 mai 2024.

În aceste circumstanțe, instanța de judecată investită cu examinarea litigiului deferit judecății în prezenta speță, nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanței este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către părţi şi examinate în cadrul ședinței de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că cererea de chemare în judecată înaintată de Guțu Agafia, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

HOTĂRĂȘTE:

Cererea de chemare în judecată înaintă de Guțu Agafia împotriva Elenei Buciușcan cu privire la încasarea sumelor, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Guțu Agafia, IDNP *****, în beneficiul Elenei Buciușcan, IDNP *****, suma de 10 000,00 (zece mii,00) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Hotărârea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege, în termen de cel mult 15 zile după ce rămâne definitivă.

Se anulează măsurile de asigurare a acțiunii instituite prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 mai 2024.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecătorul Dan Sîrbu